

Pestrost življenja v Sloveniji dobila knjigo

Biotska raznovrstnost

V projektu Life Naturaviva so z ozaveščanjem o pomenu ohranjanja narave dosegli polovico Slovenije

Po svetovnem dnevu čebel se bodo konec tedna zvrstili še drugi dogodki, ki slavijo pestro življenje na Zemlji: mednarodni dan biotske raznovrstnosti, Evropski dan Nature 2000 in 30-letnica programov Life. Biotska raznovrstnost nam omogoča preživetje, pa vendar prav zaradi naših pritiskov na naravo izginja. Prvi korak k njeni ohranitvi je, da se o njej izobrazimo. To je bil glavni namen petletnega evropskega projekta Life Naturaviva. Kogar te besede ne prepričajo, ga bodo prepričale čudovite fotografije narave iz zajetne knjige *Neverjetna biodiverziteta Slovenije*.

MAJA PRIJATELJ VIDEMŠEK

Ker je biodiverziteta v Sloveniji velika, je velika tudi knjiga, je impozantno delo na 264 straneh predstavil Davorin Tome, njegov sourednik in znanstveni koordinator projekta Life Naturaviva. Vendar v knjigi ni predstavljena celotna biodiverziteta Slovenije. »Biologi smo se ugriznili v jezik in vanjo nismo umestili dolgih seznamov vrst, ki živijo v Sloveniji. V ospredju je bil izziv pridobiti pozornost ljudi, ki mislijo, da jih biodiverziteta ne zanima, zato smo knjigo koncipirali okoli fotografij«, prispevalo jih je 30 fotografov, je pojasnil Tome.

Cilj projekta Life Naturaviva je bil doseči polovico prebivalcev in prebivalcev Slovenije, dosegli smo jih vsaj toliko, je povedala njegova koordinatorka in sourednica knjige Maja Opalički Slabe. V obdobju trajanja projekta, ki se bo končalo avgusta, so izvedli več kot 300 predavanj za splošno javnost, več kot 700 delavnic za otroke ter delavni-

ci za učitelje in kmetijske svetovalce. Izdali so 30 publikacij, priredili razstave in fotonatečaje, kampa-nje z mestnimi plakati, uredili tri nove učne poti (Podsreda, Novo mesto, botanični vrt v Ljubljani), organizirali glasbene koncerte z naravoslovno vsebino, zvočne reklame ter delili sadike medovitih rastlin.

Partnerjev projekta, vrednega 2,5 milijona evrov, je bilo sedem, vodilni je Nacionalni inštitut za biologijo (NIB). Marina Dermastia, predsednica znanstvenega sveta NIB, je navedla, da je projekt eden od več kot 5500 projektov finančnega instrumenta evropske komisije, namenjenega varstvu okolja, ohranjanju narave ter blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam v Evropski uniji. Program Life ima ključno vlogo pri uresničevanju evropskega zelenega dogovora. V Sloveniji je v 30 letih sofinanciral 60 projektov. Trenutno poteka 28 projektov, polovico vodijo slovenski partnerji. »Podnebna kriza in kriza biotske raznovrstnosti sta prisotni bolj kot kdaj prej, vendar nam projekti Life dajejo upanje in navdih za rešitve,« je poudarila Dermastia.

Triglavski narodni park stavi na otroke

Nina Rimahazi z javnega zavoda Triglavski narodni park, enega od partnerjev projekta, je ohranjanje pestrosti habitatnih tipov živalskih in rastlinskih vrst navedla kot eno od prednostnih nalog njihovega javnega zavoda. Dosegajo jo predvsem z mehкими ukrepi, kot je ozaveščanje prebivalcev in obiskovalcev ter deležnikov parka. Z denarjem, ki so ga prejeli iz

programa, so pripravili več dogodkov, s katerimi so dosegli 15.000 udeležencev. Največ si obetajo od otrok, za katere so izvedli več naravoslovnih delavnic v šolah in na terenu. Pripravili so spletno stran in aplikacijo triglavskazakladnica.si, ki omogoča komunikacijo med TNP in šolami. Na njej so vsebine tematsko razvrščene in pripravljene tako, da usposobijo učitelje. Prilagojene so tudi veljavnim učnim načrtom.

V TNP se trudijo obiskovalce parka usmerjati na manj ranljiva območja, v ta namen so izdelali publikacijo *Eno z naravo*, ki ponuja alternativne poti. Ukvarjajo se tudi z digitalizacijo varstvenih režimov. »Obiskovalcem jasno in prijazno sporočamo, kako pričakujemo, da se vedejo ob obisku, ter kakšne alternative in možnosti jim narava ponuja,« je povedala Rimahazijeva.

Projekt Life Naturaviva je pozornost namenjal tudi opraševalcem. V kmetijstvu opravijo več kot polovico opraševanja, v naravi pa še veliko več, a so ogroženi, kar velja predvsem za divje opraševalce, je povedal njihov raziskovalec Danilo Bevk. Vzroki so pomanjkanje hrane, podnebne spremembe, pesticidi, bolezni in pomanjkanje primernih mest za gnezdenje.

V projektu Life Naturaviva so izvedli 300 predavanj in 700 delavnic.

Knjiga *Neverjetna biodiverziteta Slovenije* je prva te vrste.

Program Life je v Sloveniji v 30 letih sofinanciral 60 projektov.

Kako lahko pripomoremo k pestrosti življenja na Zemlji

biodiverzitetata zagotavlja tudi ekosistemske storitve, kot so čista voda, oprashevanje in zaščita pred poplavami

	UPORABLJAJTE EKOLOŠKA ČISTILA, KOZMETIČNE IN HIGIENSKE IZDELKE	Večina čistil in kozmetičnih izdelkov vsebuje kemikalije, ki niso biološko razgradljive in so škodljive. Nevarne snovi se kopičijo tudi v organizmih, ki pristanejo na krožnikih.
	NA SPREHODU SPOŠTUJTE NARAVO	Ne mečite odpadkov, ne vznemirjajte živali, ne teptajte gob.
	VARČUJTE Z VODO IN ZMANJŠAJTE VODNI ODTIS	Pijte vodo iz pipe.
	RIBE KUPUJTE ODGOVORNO	Kupujte izdelke iz lokalnega okolja z oznako trajnostnega ribolova MSC.
	USTVARITE BIODIVERZITETI PRIJAZEN VRT	Ne uporabljajte pesticidov in umetnih gnojil.
	KUPUJTE EKOLOŠKO PRIDELAN BOMBAŽ	Intenzivna pridelava zaseda 3 % obdelovalnih površin, a zanj porabimo 25 % insekticidov na svetu.
	KUPUJTE POHIŠTVO IZ CERTIFICIRANEGA LESA	Pohištvo s certifikatom FSC ali PEFC izhaja iz trajnostno upravljanjih gozdov.
	JEJTE MANJ MESA	Za 1 kg govedine porabimo 15.500 litrov vode. Vsaj nekajkrat na teden meso nadomestite z lečo, jajci, siri, zelenjavo in sadjem.

DELO Vir: publikacija 366 gest za biodiverzitetoto Belgijskega kraljevega inštituta za naravoslovje, naturaviva.si